

Утверждено
на заседании
Комитета образовательных программ
от 25 мая 2025, протокол №6

Программа экзамена для поступления в резидентуру

По образовательной программе 7R01123 – «Детская хирургия»
Срок обучения 3 года
Курс детской хирургии

	«ҚазРесмедуниверситеті» МЕББМ НУО «ҚазРосмедуниверситет»	стр. 2 / 6 бет	
--	---	----------------	--

Программа экзамена для поступления в резидентуру по образовательной программе 7R01123 – «Детская хирургия»
срок обучения 3 года
обсуждена на заседании курса детской хирургий

Заведующий курсом Аязбеков Е.А.

F-PR-03-07-02-05-03	Программа экзамена для поступления в резидентуру	Издание 07
---------------------	--	------------

Вопросы общего раздела

1. Обследование детей с хирургическими заболеваниями. Методы исследования. Дополнительные методы исследования – осмотр во сне, исследование с релаксантами.
2. Обследование детей с хирургическими заболеваниями. Специальные методы исследования – эзофагоскопия, бронхоскопия, бронхография, пункционная биопсия, ангиография.
3. Обследование детей с хирургическими заболеваниями. Современные методы исследования – ультразвуковое, радиоизотопное, эндоскопическое.
4. Лучевая диагностика в хирургии. Методы. Показания.
5. Основные принципы предоперационной подготовки при экстренных и плановых вмешательствах.
6. Техника определения группы крови. Группы крови по системе АВО. Техника проведения совместимости по системе АВО и резус фактору.
7. Компоненты и препараты крови.
8. Переливание крови и кровезаменителей в детском возрасте. Показания. Осложнения, их клиника, диагностика, лечение. Профилактика осложнений.
9. Анафилактический шок. Этиология и патогенез. Клиника, диагностика, лечение.
10. Госпитальная эпидемиология. Контроль внутрибольничных инфекций. Актуальность и значимость проблемы внутрибольничных инфекций. Основные направления надзора и профилактики госпитальной инфекции.
11. Значение профилактических осмотров детей для выявления хирургических заболеваний – паховой грыжи, водянки оболочек яичка, крипторхизма, варикоцеле и др.
12. Диспансеризация детей с хирургическими заболеваниями.
13. Возрастные сроки оперативной коррекции пороков развития у детей.
14. Хирургический сепсис. Классификация Чикагской Согласительной конференции (1991г.).
15. Принципы лечения гнойной инфекции. Воздействие на макроорганизм. Воздействие на микроорганизм. Воздействие на очаг.
16. Особенности течения гнойно-септических заболеваний у детей. Особенности течения инфекции, вызываемой грам-отрицательной и грам-положительной микрофлорой.
17. Особенности клиники, диагностики и тактики лечения хирургических заболеваний у детей.
18. Консервативное и оперативное лечение плановых и представляющих угрозу для жизни ребенка хирургических заболеваний.
19. Виды хирургических швов.
20. Переломы и вывихи конечностей.
21. Десмургия.
22. Операция. Пред и послеоперационные периоды.

	«ҚазРесмедуниверситеті» МЕМБМ НУО «ҚазРесмедуниверситет»	стр. 4 / 6 бет	F-PR-03-07-02-05-03
--	---	----------------	---------------------

23. Острая местная хирургическая инфекция.

24. Организация службы детской хирургии в Казахстане.

Вопросы частного раздела

1. Острый аппендицит у детей раннего возраста. Клиника, диагностика, дифференциальная диагностика лечение.
2. Перитонит. Причины развития перитонита у детей. Современные классификации перитонита (по путям возникновения, течению, локализации). Принципы лечения.
3. Гнойный лимфаденит. Наиболее частая локализация. Особенности течения – склонность к возникновению аденофлегмоны у детей раннего возраста. Консервативное и оперативное лечение.
4. Острый гематогенный остеомиелит у детей. Клиника, диагностика, дифференциальная диагностика, лечение.
5. Острый и хронический парапроктиты у детей. Этиология, патогенез, классификация, клиника, диагностика, лечение.
6. Инородные тела бронхов, легких. Клиника, диагностика, рентгенодиагностика. Осложнения. Показания к хирургическому лечению.
7. Пункция, дренирование плевральной полости – показания, техника. Виды дренирования. Сроки дренирования. Показания к радикальному оперативному вмешательству.
8. Пороки развития пищевода. Атрезия пищевода, врожденные стенозы пищевода, трахеопищеводный свищ, ахалазия пищевода, халазия кардии.
9. Диагностика и лечение рубцовых сужений пищевода после химических ожогов. Роль контрастного рентгенологического исследования. Эзофагоскопия. Принципы лечения.
10. Травма грудной клетки без осложнений и осложненная переломом ребра, пневмотораксом, гемотораксом.
11. Плевропульмональный шок.
12. Переломы костей у детей. Принципы лечения переломов костей у детей. Консервативная терапия. Показания и виды оперативного лечения переломов костей у детей.
13. Гемартрозы у детей. Этиология. Классификация. Клиника. Лечение.
14. Болевой абдоминальный синдром. Дифференциальная диагностика.
15. Кровотечения у детей в интраоперационном и послеоперационном периоде. Причины. Неотложная помощь. Профилактика.
16. Инвагинация. Этиология. Патогенез. Виды инвагинаций. Клиника. Диагностика. Рентгенодиагностика. Трудности и особенности диагностики тонкокишечной инвагинации. Лечение.
17. Ожоги. Классификация. Измерение площади ожоговой поверхности у детей.

F-PR-03-07-02-05-03	Программа экзамена для поступления в резидентуру	Издание 07
---------------------	--	------------

	«ҚазРосмедуниверситеті» МЕМБМ НУО «ҚазРосмедуниверситет»	стр. 5 / 6 бет	F-PR-03-07-02-05-03
--	---	----------------	---------------------

18. Фазы ожоговой болезни. Основные принципы лечения ожоговой болезни в зависимости от фазы. Профилактика послеожоговых рубцовых контрактур.
19. Эндоскопические операции у детей. Показания. Преимущества.
20. Современная тактика ведение новорожденных при подозрении на врожденный порок сердца и при его подтверждении.
21. Флегмона новорожденных. Особенности течения. Наиболее частая локализация. Клинические проявления. Стадии заболевания. Принципы лечения.
22. Мастит новорожденных. Клинические проявления. Осложнения. Хирургическое лечение. Последствия запущенных случаев мастита.
23. Родовые повреждения мягких тканей головы. Кефалогематома. Травматические повреждения мягких тканей головы. Клиника, диагностика, лечение.
24. Родовые повреждения скелета. Перелом ключицы. Родовой эпифизиолиз плечевой кости, бедренной кости. Родовой паралич верхней конечности.
25. Современная тактика ведения детей раннего возраста при подозрении на врожденные пороки мочевыделительной системы: врожденный гидронефроз, мегауретер, пузырно-мочеточниковый рефлюкс. Диагностика. Лечение.
26. Диагностика и лечение экстрофии мочевого пузыря, гипоспадии и эписпадии. Сроки и принципы оперативного лечения.

Рекомендуемая литература

Основная литература:

1. Хирургические болезни детского возраста в 2 томах. Авторы. Исаков Ю.Ф., Дронов А.Ф. Москва. 2016г.
2. Неонатальная хирургия Исаков Ю.Ф., Гераськин А.В. Москва 2017г.
3. Справочник детского хирурга. Катько В.А. Москва 2016г.
4. Хирургия живота и промежности у детей. Атлас. Гераськин А.В., Дронов А.Ф., Смирнова А.Н. Москва .2014г.
5. Детская оперативная хирургия. Тихомирова В.Д. Москва 2015 г.
6. Атлас детской оперативной хирургии. Пури П, Гольвард М. Москва 2019г.
7. Хирургические болезни у детей Подкаменев И.В. 2018г
8. Детская хирургия национальное руководство Исаков Ю.Ф. Москва 2016г.
9. Травматология и ортопедия учебник. Корнилов Н.В. Москва 2016г.
10. Травматология. Национальное руководство. Г.П. Котельников. Москва 2022 г.

F-PR-03-07-02-05-03	Программа экзамена для поступления в резидентуру	Издание 07
---------------------	--	------------

	«ҚазРесмедуниверситеті» МЕМБМ НУО «ҚазРосмедуниверситет»	стр. 6 / 6 бет	F-PR-03-07-02-05-03
--	---	----------------	---------------------

11. Ортопедия. Национальное руководство. Г.П. Котельников. Москва 2022 г.
12. Эндоскопическая хирургия у детей. Исаков Ю.Ф., Дронов А.Ф.
13. Эндохирургические операции в торакальной хирургии у детей. Разумовский А.Ю., Митупов З.Б.
14. Детская травматология и ортопедия Баиров Г.А. С-ПБ из-во Питер 2017г.
15. Гнойно-воспалительные заболевания мягких тканей и костей у детей. Атлас. Дронов А.Ф. Москва 2018г.
16. Комбустиология детского возраста. Фисталь Э.Я., Козинец Г.П., Самойленко Г.Е., Носенко В.М. 2017 г. Москва.
17. Ожоги у детей. Шень Н.П. Год издания: 2016 г. Москва.
18. Ожоги и отморожения. Михин И.В., Кухтенко Ю.В. 2012г. С-Петербург.

F-PR-03-07-02-05-03	Программа экзамена для поступления в резидентуру	Издание 07
---------------------	--	------------

Бекітілді

Білім беру бағдарламалары Комитетінің
2024 жылғы 21 мамырдағы отырысында
№6 хаттамамен

Резидентураға түсуге арналған емтихан бағдарламасы

7R01123 – «Балалар хирургиясы» білім беру бағдарламасы бойынша
Оқу мерзімі 3 жыл
Балалар хирургиясы курсы

7R01123 – «Балалар хирургиясы» білім беру бағдарламасы бойынша
резидентураға түсуге арналған емтихан бағдарламасы,

оқу мерзімі 3 жыл

балалар хирургиясы курсының отырысында талқыланды.
Курс меңгерушісі Аязбеков Е.А.

Жалпы бөлім сұрақтары

1. Хирургиялық аурулары бар балаларды тексеру. Зерттеу әдістері. Қосымша зерттеу әдістері - түсінде тексеру, босаңсытқыштармен зерттеу.
2. Хирургиялық аурулары бар балаларды тексеру. Арнайы зерттеу әдістері – эзофагоскопия, бронхоскопия, бронхография, пункциялық биопсия, ангиография.
3. Хирургиялық аурулары бар балаларды тексеру. Қазіргі заманғы зерттеу әдістері – ультрадыбыстық, радиоизотоптық, эндоскопиялық.
4. Хирургиядағы сәулелік диагностика. Әдістері. Көрсеткіштер.
5. Шұғыл және жоспарлы араласулар кезінде ота алдындағы дайындықтың негізгі принциптері.
6. Қан тобын анықтау әдісі. АВО жүйесі бойынша қан топтары. АВО жүйесі мен резус факторы бойынша үйлесімділікті жүргізу техникасы.
7. Қан компоненттері мен препараттары.
8. Балаларға қан мен қан алмастырғыштарды құю. Көрсеткіштер. Асқынулар, олардың клиникасы, диагностикасы, емдеу. Асқынулардың алдын алу.
9. Анафилактикалық шок. Этиологиясы және патогенезі. Клиникасы, диагностикасы, емдеу.
10. Госпитальдық эпидемиология. Аурухана ішілік инфекцияларды бақылау. Аурухана ішілік инфекциялар проблемасының өзектілігі мен маңыздылығы. Ауруханалық инфекцияны қадағалау мен алдын алудың негізгі бағыттары.
11. Хирургиялық ауруларды анықтау үшін балалардың профилактикалық тексерулерінің маңызы - шап жарығы, атабез қабықтарының шемені, крипторхидизм, варикоцеле және т.б.
12. Хирургиялық аурулары бар балаларды диспансерлеу.
13. Балалардың даму ақауларын жедел түзетудің жас кезеңдері.
14. Хирургиялық сепсис. Чикаго келісу конференциясының жіктелуі (1991).
15. Іріңді инфекцияны емдеу принциптері. Макроорганизмге әсері. Микроорганизмге әсері. Ошаққа әсері.
16. Балалардағы іріңді-септикалық аурулардың ерекшеліктері. Грам-теріс және грам-позитивті микрофлорадан туындаған инфекция ағымының ерекшеліктері.
17. Балалардағы хирургиялық аурулардың клиникалық ерекшеліктері, диагностикасы және емдеу тактикасы.
18. Жоспарланған және баланың өміріне қауіп төндіретін хирургиялық ауруларды консервативті және оталық емдеу.
19. Хирургиялық тігістердің түрлері.
20. Аяқ-қолдардың сынуы және шығуы.
21. Десмургия.
22. Ота. Отаға дейінгі және кейінгі кезеңдер.
23. Жедел жергілікті хирургиялық инфекция.
24. Қазақстанда балалар хирургиясы қызметін ұйымдастыру.

	«Қазақстан-Ресей медициналық университеті» МЕМБМ	6 беттің/ 3 беті	F-PR-03-07-02-01-03
--	--	------------------	---------------------

Жеке бөлімнің сұрақтары

1. Жас балалардағы жедел аппендицит. Клиникасы, диагностикасы, дифференциалды диагностикасы, емдеу.
2. Перитонит. Балалардағы перитониттің даму себептері. Перитониттің қазіргі классификациясы (пайда болу жолдары, ағымы, локализациясы бойынша). Емдеу принциптері.
3. Іріңді лимфаденит. Ең көп таралған локализациясы. Жас балалардағы аденофлегмонаның пайда болуы - ағынның ерекшеліктері. Консервативті және оталық емдеу.
4. Балалардағы жедел гематогендік остеомиелит. Клиникасы, диагностикасы, дифференциалды диагностикасы, емдеу.
5. Балалардағы жедел және созылмалы парапроктит. Этиологиясы, патогенезі, жіктелуі, клиникасы, диагностикасы, емдеу.
6. Бронхтардың, өкпенің бөгде денелері. Клиникасы, диагностикасы, рентгендік диагностикасы. Асқынулары. Хирургиялық емдеуге көрсеткіштер.
7. Пункция, плевра қуысын дренаждау-көрсеткіштері, техникасы. Дренаж түрлері. Дренаждың уақыты. Радикалды оталық араласудың көрсеткіштері.
8. Өңештің ақаулары. Өңеш атрезиясы, өңештің туа біткен стеноздары, кеңірдек-өңеш жыланкөзі (трахеопищеводный свищ), өңештің ахалазиясы, кардия халазиясы.
9. Химиялық күйіктерден кейін өңештің тыртықты тарылуын диагностикалау және емдеу. Контрастты рентгендік зерттеудің рөлі. Эзофагоскопия. Емдеу принциптері.
10. Асқынусыз және қабырғаның сынуымен, пневмоторакспен, гемоторакспен асқынған кеуде жарақаты.
11. Плевропульмональды шок.
12. Балалардағы сүйектердің сынуы. Балалардағы сүйек сынықтарын емдеу принциптері. Консервативті терапия. Балалардағы сүйек сынықтарын оталық емдеудің көрсеткіштері мен түрлері.
13. Балалардағы гемартроз. Этиологиясы. Жіктеуі. Клиникасы. Емдеу.
14. Іштің ауырсыну синдромы. Дифференциалды диагностикасы.
15. Интраоталық және отадан кейінгі кезеңде балаларда қан кету. Себептері. Шұғыл көмек. Алдын алу.
16. Инвагинация. Этиологиясы. Патогенезі. Инвагинация түрлері. Клиникасы. Диагностикасы. Рентгендік диагностикасы. Жіңішке ішектің инвагинациясын диагностикалаудың қиындықтары мен ерекшеліктері. Емдеу.
17. Күйік. Жіктеу. Балалардағы күйік бетінің ауданын өлшеу.
18. Күйік ауруының фазалары. Фазаға байланысты күйік ауруын емдеудің негізгі принциптері. Күйіктен кейінгі тыртық контрактураларының алдын алу.
19. Балалардағы эндоскопиялық оталар. Көрсеткіштер. Артықшылықтары.

F-PR-03-07-02-01-03	Программа экзамена для поступления в резидентуру	Издание 06
---------------------	--	------------

	«Қазақстан-Ресей медициналық университеті» МЕМБМ	6 беттің/ 3 беті	F-PR-03-07-02-01-03
--	--	------------------	---------------------

20. Туа біткен жүрек ақауына күдік туындаған кезде және оны растаған кезде жаңа туған нәрестелерді жүргізудің заманауи тактикасы.
21. Жаңа туған нәрестелердің флегмонасы. Ағымның ерекшеліктері. Ең көп таралған орналасқан жері. Клиникалық көріністері. Аурудың кезеңдері. Емдеу принциптері.
22. Жаңа туған нәрестелердің маститі. Клиникалық көріністері. Асқынулары. Хирургиялық емдеу. Маститтің дамыған жағдайларының салдары.
23. Бастың жұмсақ тіндерінің туу жарақаттары. Кефалогематома. Бастың жұмсақ тіндерінің травматикалық жарақаттары. Клиникасы, диагностикасы, емдеу.
24. Қаңқаның туу жарақаттары. Бұғананың сынуы. Иық сүйегінің, жамбас сүйегінің туу эпифизеолизі. Жоғарғы аяқтың босану сал ауруы.
25. Зәр шығару жүйесінің туа біткен ақауларына күдік туындаған кезде жас балаларды жүргізудің заманауи тактикасы: туа біткен гидронефроз, мегауретер, қуық-несепіңар рефлюксы. Диагностикасы. Емдеу.
26. Қуық экстротфиясын, гипоспадияны және эписпадияны диагностикалау және емдеу. Оталық емдеу мерзімдері мен принциптері.

Ұсынылатын әдебиеттер

Негізгі әдебиеттер:

1. Балалар жасындағы хирургиялық аурулар 2 том. Авторлар. Исаков Ю.Ф., Дронов А.Ф. Москва. 2016ж.
2. Неонаталды хирургия Исаков Ю.Ф., Гераськин А.В. Москва 2017ж.
3. Балалар хирургияның анықтамалығы. Катько В.А. Москва 2016ж.
4. Балалардағы іш және шат хирургиясы. Атлас. Гераськин А.В., Дронов А.Ф., Смирнова А.Н. Москва.2014ж.
5. Балалардың оперативті хирургиясы. Тихомирова В.Д. Москва 2015 ж.
6. Балалардың оперативті хирургиясының атласы. Пури П, Гольвард М. Москва 2019ж.
7. Балалардағы хирургиялық аурулар. Подкаменев И.В. 2018ж.
8. Балалар хирургиясы ұлттық нұсқаулық. Исаков Ю.Ф. Москва 2016ж.
9. Травматология және ортопедия оқулық. Корнилов Н.В. Москва 2016ж.
10. Травматология. Ұлттық нұсқаулық. Г.П. Котельников. Москва 2022 ж.
11. Ортопедия. Ұлттық нұсқаулық. Г.П. Котельников. Москва 2022 ж.
12. Балалардағы эндоскопиялық хирургия. Исаков Ю.Ф., Дронов А.Ф.
13. Балалардағы торакалды хирургиясындағы эндохирургиялық оталар. Разумовский А.Ю., Митупов З.Б.
14. Балалар травматологиясы мен ортопедия Баиров Г.А. С-ПБ Питер баспасы 2017ж.
15. Балалардағы жұмсақ тіндер мен сүйектердің іріңді-қабыну аурулары. Атлас. Дронов А.Ф. Москва 2018ж.

F-PR-03-07-02-01-03	Программа экзамена для поступления в резидентуру	Издание 06
---------------------	--	------------

	«Қазақстан-Ресей медициналық университеті» МЕМБМ	6 беттің/ 3 беті	F-PR-03-07-02-01-03
--	--	------------------	---------------------

16. Балалар жасының комбустиологиясы. Фисталь Э.Я., Козинец Г.П., Самойленко Г.Е., Носенко В.М. 2017 ж. Москва.
17. Балалардағы күйіктер. Шень Н.П.Шығарылған жылы: 2016 ж. Москва.
18. Күйік пен үсік шалу. Михин И.В., Кухтенко Ю.В. 2012ж. С-Петербург.

F-PR-03-07-02-01-03	Программа экзамена для поступления в резидентуру	Издание 06
---------------------	--	------------